

سبک شناختی زبان ادبی و فکری

محمد حسین مہدوی (م. مؤید)

بیژن نجدی

فرامرز محمدی پور

مؤلف: معصومہ بلالی نژاد فر

سرشناسه	: بلالی نژادفر، معصومه / ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور	: سبک‌شناختی زبانی، ادبی و فکری (م. مؤید)، بیژن نجدی، فرامرز محمدی‌پور / مولف معصومه بلالی نژادفر
مشخصات نشر	: لنگرود، آوای غزل ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۲۴۵ ص، ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۳۰۰۰۰ ریال ۲-۹۶۰۳۹۳-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۴۲-۲۴۵
موضوع	: مهدوی سعیدی، محمدحسین، ۱۳۲۲ - - نقد و تفسیر
موضوع	: نجدی، بیژن، ۱۳۲۰ - ۱۳۷۶، - - نقد و تفسیر
موضوع	: محمدی‌پور، فرامرز، ۱۳۴۱ - - نقد و تفسیر
موضوع	: شعر فارسی - - قرن ۱۴ - - تاریخ و نقد
موضوع	: Persian poetry - - 20 th century - - History and criticism
رده‌بندی کنگره	: R ۳۸۱
رده‌بندی دیوبی	: ۸۶۱/۳۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۰۵۴۸

گیلان - لنگرود - صندوق پستی ۱۱۳۷-۴۴۷۱۵ تان: همراه: ۰۹۱۱۳۴۲۰۴۰۱

عنوان کتاب	: سبک‌شناختی زبانی، ادبی و فکری
مؤلف	: معصومه بلالی نژادفر
ناشر	: آوای غزل
حروف‌چینی و صفحه‌آرایی	: هنر و اندیشه
طرح روی جلد	: افشین معشوری
نوبت چاپ	: ۱۳۹۸ اول
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه
صحافی و چاپ	: شرکت چاپ و بسته‌بندی هنر گیلان
قیمت	: ۳۰۰۰۰ تومان
شابک	: ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۰۳۹-۳-۲

فهرست مطالب

عنوان صفحه

۱۳	حرف اول
۱۵	مقدمه
۱۹	فصل اول
۱۹	سبک شناسی ساختارگرا
۱۹	درآمدی بر سبک و ویکردهای سبک شناسی
۱۹	تعاریف سبک
۲۲	بررسی نوین سبک
۲۳	سبک هنر آفرین
۲۴	سبک ادبی
۲۶	سبک شناسی
۲۷	تحلیل سبک شناسیک
۲۷	سبک در ادبیات
۲۸	معنی و اهمیت نظریه سبک
۲۹	کار سبک شناسی
۳۰	نگاهی به برخی نظریات گذشتگان درباره‌ی سبک
۳۱	سبک سنجی زبان شناختی
۳۲	گونه شناسی (تیپولوژی) سبک‌ها
۳۳	جایگاه سبک پژوهی
۳۴	تعاریف سبک از دیدگاه سبک شناسان
۳۵	نامگذاری سبک‌ها
۳۵	مفاهیم سبک

- ۱- سبک عراقی ۳۶
- ۲- سبک هندی ۳۷
- ۳- سبک شخصی ۳۷
- ۴- سبک ادبی ۳۸
- مکتب سبک‌شناسی ۳۸
- سبک‌شناسی توصیفی ۳۹
- سبک‌شناسی تکوینی ۳۹
- سبک‌شناسی ختگرا ۳۹
- جریان‌های مهم در سبک‌شناسی جدید ۴۰
- سبک و سبک‌شناسی در ایران ۴۰
- مفهوم سبک در اندیشه قدام ۴۱
- معاصران ۴۲
- ادوار شعر فارسی ۴۲
- سبک نیمایی ۴۳
- شیوه‌های شعر نو ۴۴
- مکتب‌های ادبی اروپایی ۴۴
- رنالیست یا واقع‌گرایی ۴۵
- سوررئالیسم Surrea lisme ۴۶
- پست مدرنیسم یا فرانوگرایی ۴۷
- روش بررسی سبک‌شناسی متون ۴۷
- فصل دوم ۴۹
- معرفی بیژن نجدی، محمدحسین مهدوی (م، مؤید) و فرامرز
محمّدی‌پور ۴۹
- زندگینامه‌ی بیژن نجدی ۴۹
- ویژگی داستان‌ها و اشعار نجدی ۵۰

۵۳	درگذشت نجدی
۵۴	آثار بیژن نجدی
۵۴	زندگینامه محمدحسین مهدوی (م. مؤید)
۵۶	تحصیلات م. مؤید در ایران
۵۷	ویژگی شعری م. مؤید
۵۹	سبک شعری م. مؤید
۶۰	نار مؤید
۶۰	ویژگی های چند مجموعه شعر م. مؤید
۶۲	زندگینامه ی فخرز محمدی پور
۶۲	مسئولیت های محمدی پور
۶۴	سبک شعری محمدی پور
۶۴	ویژگی های شعری محمدی پور
۶۵	آثار محمدی پور
۶۷	فصل سوم
	بررسی سبک شناختی اشعار در سه سطح (زبانی، ادبی و فکری)
۶۷	
۶۷	سبک شناسی اشعار بیژن نجدی
۶۷	روش بررسی سبک شناختی متون
۷۰	مختصات سبکی
۷۱	انواع موسیقی شعر
۷۳	انتخاب کارکردهای زبانی زیبا و منحصر
۷۴	واج آرایی
۷۷	جناس
۷۸	جناس مضارع
۷۹	جناس زائد

- ۷۹.....جناس اشتقاق و شبه اشتقاق
- ۸۰.....تکرار
- ۸۳.....سطح لغوی (Lexical) یا سبک‌شناسی واژه‌ها
- ۸۴.....ریشه‌شناسی لغات و مفردات اشعار بیژن نجدی
- ۸۵.....واژگان عربی به کار رفته در اشعار نجدی
- ۸۵.....کاربرد برخی لغات عربی در اشعار نجدی
- ۸۶.....رنج‌برد نجدی به واژگان کهن سنت ادبی
- ۸۶.....واژگان کهن سنت ادبی در اشعار بیژن نجدی
- ۸۹.....واژگان پیرسامد اشعار بیژن نجدی
- ۹۱.....کاربرد برخی اصطلاحات پیرسامد در اشعار نجدی
- ۹۱.....سطح نحوی (Syn. tical) یا سبک‌شناسی جمله
- ۹۲.....ترکیب‌سازی واژگانی
- ۹۵.....نمونه‌هایی از ساختارهای عارفانه در اشعار نجدی
- ۱۰۴.....انواع تشبیهات به کار رفته در اشعار نجدی
- ۱۱۱.....جهان‌بینی اشعار نجدی
- ۱۱۳.....زمان و جلوه‌های آن در اشعار نجدی
- ۱۱۵.....وصیت
- ۱۱۶.....برون‌گرایی
- ۱۱۷.....انزوا طلبی نجدی
- ۱۱۹.....عقل ستیزی و عشق خواهی در اشعار بیژن نجدی
- ۱۲۰.....سبک‌شناسی اشعار م. مؤید
- ۱۲۱.....انواع جناس در اشعار م. مؤید
- ۱۲۶.....واج آرایی
- ۱۲۷.....تکرار
- ۱۲۸.....طرد و عکس

۱۲۹.....	سطح لغوی.....
۱۲۹.....	تبارشناسی لغات و مفردات اشعار م. مؤید.....
۱۳۰.....	برخی از واژگان عربی اشعار م. مؤید.....
۱۷۰.....	بررسی سبک شناختی اشعار فرامرز محمدی پور.....
۲۳۷.....	فصل ۱، چهارم.....
۲۳۷.....	سبک بن آخر.....
۲۳۷.....	نتیجه گیری.....
۲۳۷.....	نجدی.....
۲۳۹.....	م. مؤید.....
۲۴۰.....	محمدی پور.....
۲۴۲.....	فهرست منابع.....

مقدمه

"سبک" شیوه و روش خاص هر نویسنده یا گوینده است که مقاصد، احساسات و عواطف خود را به وسیله آن بیان می‌کند. سبک با فرم و محتوای اثر، رابطه‌ی تنگاتنگی دارد. به گونه‌ای که سبک شناس می‌تواند با آن شکل‌های تکرار شونده‌ی یک اثر را به هم‌چنین ساختار زبانی و فکری اثر را بیابد. از طرفی می‌تواند به تبارشناسی و رابطه‌ی اثر با آثار ماقبل و بعد آن بپردازد. به همین سبب می‌توان گفت که سبک‌شناسی تنها در حد شناسایی روش‌های بیان و طرز سخن خلاصه نمی‌شود بلکه طرز بودن نویسنده و شاعر را در اثر و حتی طرز دریافت خواننده را نیز شناسایی می‌کند. در این نوشته آثار سه تن از شاعران شرق گیلان مورد بررسی قرار می‌گیرد. بیژن نجدی یکی از شاعران و نویسندگان برجسته‌ی ادبیات معاصر است. او نویسنده‌ای ساختار شکن و تجربه گراست. حسن شاعرانگی یکی از دستمایه‌هایی است که نجدی را به ایستگاه‌های تازه‌ای از دغدغه‌های انسان می‌کشانند. او به شدت شاعری انسان‌دوست است و یک چشمش

همیشه نگران انسان امروز است. نجدی گاه با به کارگیری ساختاری غیرمتعارف و در آمیختن واقعیت و رؤیا مخاطب را حیران و سرگردان می‌کند. استفاده از این گونه نشانه‌های زبانی در اشعار و نوشته‌های نجدی سبب شده که او را پیرو سبک سوررئالیسم، رئالیسم و پست مدرن بدانند.

م. مؤید، در شمار شاعران موج نوی معاصر قرار دارد. بهره‌گیری او از اب‌خاره، کنایه و تشبیه و همچنین خلق معانی بدیع و نو از مفاهیم مستعمل سبب شده اشعارش برجسته‌تر به نظر آید. او اهمیت ویژه‌ای به زبان، فرم، ساختار، اسرارها و بی‌تنالیتی کلمات می‌دهد.

یکی از مهم‌ترین عواصم که سبب شده اشعار م. مؤید کمتر از شاعران هم عصرش مورد توجه قرار گیرد، ابتدا انزوا طلبی او و از طرفی زبان دشوار اشعار اوست که گاه زبان بر هاست کهن را به یاد می‌آورد.

محمّدی‌پور نیز از شاعران معاصر است. توجه او به سادگی و صداقت زبان و به دور از هرگونه پیچیدگی و ابهام، نهایت به آفرینش لحظه‌های خلاق و شاعرانه و نیز رسیدن به زبان مستقیم از ویژگی‌های شعری اوست که سبب شده او را از هم نوعان خود ممتاز کند. هم‌چنین گرایش به سبک نیمایی، هندی و عراقی و رویکرد او به ادبیات پایدار و سروده‌های عاشورایی جلوه‌ای خاص به اشعارش بخشیده است. نوشته‌های او، در پی دستیابی به مواردی همچون، نشان دادن خصوصیات سبکی (زبان ادبی و فکری) در اشعار سه شاعر مورد اشاره است و اینکه کدام ویژگی سبکی در اشعار آن‌ها از بسامد بالایی برخوردار است و هم‌چنین در پی تبیین چگونگی دنیای فکری این شاعران در پیوند با زبان آنهاست.

تعداد معدودی از نویسندگان و محققان درباره‌ی آثار نجدی، م. مؤید و محمدی‌پور بررسی‌هایی انجام داده‌اند، آن هم درنگ‌های مختصر و مجمل که آن طور باید و شاید نمی‌توانند نشان دهنده‌ی پایگاه شعری این سه شاعر باشند لذا شناساندن منزلت شعری آن‌ها در ادبیات معاصر تحقیقاتی گسترده را می‌طلبد. کاربردی که از انجام این بررسی می‌توان تصور کرد این است که - درن مجموعه شعرهای این شاعران، سرشار از انواع ویژگی‌های سبکی است و نمی‌توان بی‌ملاحظه‌ی این نشان دادن انواع سبک‌های اروپایی و فارسی، در تالیفات، هم‌تراز الگویی شایسته برای پژوهش‌های آتی درباره‌ی ادبیات معاصر باشد.

در این اثر، نگارنده در آن است تا چهار مجموعه‌ی شعر از شاعران مورد نظر را به طور همه جانبه مورد بررسی قرار دهد و خصوصیات سه گانه‌ی سبکی (زبانی، ادبی و فکری) را در اشعارشان به طور نسبی تحلیل و بررسی کند.